



БЛІЦ ІНТЕРВ'Ю З ДИРЕКТИВОЮ

ДИРЕКТИВА РАДИ 2009/104/ЄС

щодо мінімальних вимог з безпеки та здоров'я при використанні робочого обладнання працівниками під час роботи

Доброго дня. Продовжуємо наше [знайомство з директивами Європейського Союзу](#), щодо яких Україна зобов'язалася наблизити національне законодавство у [соціальній та трудовій сфері](#). Сьогодні гостею Ресурсно-аналітичного центру «Суспільство і довкілля» є Директива 2009/104/ЄС щодо мінімальних вимог з безпеки та здоров'я при використанні робочого обладнання працівниками під час роботи (друга окрема Директива у значенні частини 1 статті 16 Директиви 89/391/ЄЕС) (кодифікована версія), ухвалена Радою 16 вересня 2009 року.

Покращення техніки безпеки, гігієни та здоров'я є метою, яка не повинна бути менш значущою, ніж економічні міркування

— Вітаю! Листаючи Угоду про асоціацію, зокрема Додаток XL, звернула увагу, що Україна зобов'язалася ратифікувати Директиву 89/655/ЄЕС, а не тебе. Проте на зустріч з читачами прийшла ти. Чому?

— Так, то воно так. Якщо глянути у згаданий додаток, то Україна зобов'язалася ратифікувати не лише Директиву 89/655, але і Директиву 2001/45/ЄС, якою вносилися зміни до неї.

Наша історія є цікавою. Первинно у 1989 році в порядку, передбачених ч. 1 ст. 16 Рамкової директиви з охорони праці, ухвалено другу дочірню (окрему) Директиву 89/655, присвячену вимогам охорони праці до робочого обладнання. У подальшому до неї вносилися зміни, зокрема у 1995, 2001 та 2007 роках, якими доповнювалися та доопрацьовувалися як зміст самої директиви, так і додатків до неї. Тому виникла необхідність привести до чіткості та впорядкованості усі ці зміни, внаслідок чого з'явилася я. З моїм прийняттям, первинна директива і усі директиви, що вносили до неї зміни, скасовувалися. Але будь-яке посилання на скасовану директиву вважається посиланням на мене. Тому на зустріч прийшла я.

— Зрозуміло. Розкажи пару слів про себе. Яка твоя роль у створенні безпечних і здорових умов праці?

— Я визначаю систему заходів, за допомогою яких створюються здорові та безпечні умови праці під час використання працівниками робочого обладнання. Відповідальним за впровадження цієї системи є роботодавець. Обираючи робоче обладнання, він повинен враховувати специфіку виконуваної роботи та ризики, які загрожуватимуть безпеці та здоров'ю

працівників. Тому робоче обладнання має бути таким, що виключає негативний вплив на безпеку та здоров'я працівників, а якщо цього неможливо досягнути з об'єктивних причин, то воно повинно мінімізувати ці ризики.

— Гарзд. Які вимоги ти встановлюєш до робочого обладнання?

— Як я уже зазначала, вимоги до робочого обладнання щодо безпеки і здоров'я працівників мають комплексний характер. Насамперед усе робоче обладнання має відповідати директивам ЄС, мінімальним вимогам та умовам використання, передбачених моїми додатками I і II.

Окрім того, робоче обладнання має утримуватися у відповідному стані. Роботодавець забезпечує належне встановлення робочого обладнання та проведення його перевірки/огляду (первинного, після кожного монтажу, періодичного чи спеціального). Такі перевірки здійснюються компетентними особами, а їх результати записуються і зберігаються ними.

Якщо робоче обладнання пов'язане зі специфічними ризиками для безпеки і здоров'я працівників, то використовувати його можуть лише визначені і вповноважені роботодавцем працівники, які пройшли відповідне навчання.

Дотримання мінімальних вимог до робочого обладнання є важливим для забезпечення безпеки та здоров'я працівників

— Яка роль працівників у створенні безпечних і здорових умов праці при використанні робочого обладнання?

— Зобов'язання роботодавця щодо відповідності робочого обладнання вимогам охорони праці охоплюють не лише саме обладнання, але й працівників, зокрема щодо їх інформування та навчання. Роботодавець забезпечує працівників адекватною та зрозумілою інформацією з використання робочого обладнання, включаючи письмові інструкції. Щонайменше вона повинна висвітлювати питання умов використання обладнання, зокрема у нештатних ситуаціях, а також висновки, одержані з досвіду використання обладнання. Роботодавець є відповідальним і за відповідне навчання працівників з використання обладнання, у т. ч. з ризиків, які можуть виникнути, а також спеціальне навчання працівників щодо експлуатації та обслуговування обладнання, пов'язаного зі специфічними ризиками.

Також роботодавець повинен проводити з працівниками і їх представниками консультації та залучати їх до вирішення питань використання робочого обладнання.

— Зрозуміло. Як плануєш працювати в Україні?

— Згідно із п. 392 [Плану заходів з імплементації Угоди про асоціацію](#) до вересня 2015 року необхідно розробити, прийняти та впровадити нормативно-правові акти про мінімальні вимоги щодо безпеки і захисту здоров'я у разі застосування працівниками знарядь праці під час роботи. Аналогічний термін зазначено у [Плані моєї імплементації](#). Проте, ці вимоги не дотримані. Як зазначено у [Додатку](#) до Плану заходів на 2017 рік із реалізації пріоритетів діяльності Національної тристоронньої соціально-економічної ради, орієнтовний термін виконання моєї імплементації визначено на кінець 2017 року.

— Ти хоч і прийнята в ЄС, але бачу з українською у тебе все ОК?

— Я багатомовна директива. Також я розмовляю [українською](#) мовою.

— Дякую за зустріч. Раді побачити твою роботу і в повсякденному житті України. Успіхів тобі!

